Datum van inontvangstneming	:	19/11/2013

Zaak C-541/13

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

16 oktober 2013

Verwijzende rechter:

Finanzgericht Hamburg (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

11 september 2013

Verzoekende partij:

Douane Advies Bureau Rietveld

Verwerende partij:

Hauptzollamt Hannover

FINANZGERICHT HAMBURG

BESLISSING

In de zaak

Douane Advies Bureau Rietveld,

(omissis) Seilingen /NL,

- verzoekster -

tegen

Hauptzollamt Hannover,

(omissis) Hannover,

(omissis)

- verweerder -

betreffende bindende tariefinlichtingen (DE 17794/10-1 en DE 1812/11-1)

heeft de Gemeinsame Senat des Finanzgerichts Hamburg für die Länder Freie und Hansestadt Hamburg, Niedersachsen und Schleswig-Holstein, Vierde Senat, op 11 september 2013 (omissis)

(omissis)

[Or. 2]

besloten:

1. De behandeling van de zaak wordt geschorst totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie een prejudiciële beslissing heeft gegeven.

2. Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag van uitlegging van Unierecht:

   „Dient het in GN-post 3822 in de omschrijving ‚reageermiddelen [...] voor diagnose of voor laboratoriumgebruik' gebruikte begrip ‚reageermiddel' aldus worden opgevat dat het daarbij moet gaan om een substantie die ertoe dient, door het ondergaan van een chemische verandering als gevolg van een chemische reactie op, of met, een te onderzoeken stof, een toestand of eigenschap van deze stof aan te tonen?"

(omissis)

[Or. 3]

Motivering

I.

Partijen zijn het oneens over de indeling van twee goederen.

1. Het eerste goed heeft de benaming „WarmMark”. Het gaat om een eenmalig te gebruiken indicator, die door een kleurverandering de overschrijding van een bepaalde activeringstemperatuur en, bij benadering, de duur van deze overschrijding onomkeerbaar aantoont. Deze indicator kan worden gebruikt voor de controle van de opslag- en transporttemperatuur van gevoelige goederen (bijvoorbeeld vaccins, geneesmiddelen of chemicaliën) en daartoe op de goederen worden geplakt. Er zijn verscheidene versies van de indicator, met een verschillend temperatuurbereik (van -18°C tot +37°C) en verschillende werkingstijden (van 0,5 uur tot 48 uur).

De werking van de indicator berust op twee op elkaar liggende papierstroken die door een kleurloze folie van elkaar zijn gescheiden en door een ander papier zijn omhuld. De onderste van de twee papierstroken is met een rode substantie doordrenkt en van buitenaf niet zichtbaar. De bovenste papierstrook is wit en van buitenaf door een klein folievenster in de papieromhulling zichtbaar. Door aan een activeringsstrip te trekken, wordt de scheidingsfolie verwijderd en komen de twee papierstroken in direct contact. Zodra de omgevingstemperatuur de opgedrukte reactietemperatuur bereikt of overschrijdt, verplaatst de rode substantie, die kennelijk vloeibaar wordt bij een temperatuur die identiek is aan de activeringstemperatuur, zich door de capillaire werking naar de bovenste, voorheen witte, papierstrook en kleurt deze onomkeerbaar rood. Door het folievenster kan nu worden afgelezen of de activeringstemperatuur wordt overschreden. Aan de hand van de mate van roodverkleuring kunnen conclusies worden getrokken met betrekking tot de duur van de overschrijding.

Het tweede goed heeft de benaming „ColdmarK ® Freeze Indicator”. Het gaat om een eenmalig te gebruiken indicator die door kleurverandering onomkeerbaar aangeeft dat een bepaalde drempeltemperatuur is onderschreden. Deze indicator dient om de opslag- en transporttemperaturen te controleren. **[Or. 4]**

De indicator (lengte: ca. 8 cm) bestaat uit een capillairbuisje waarvan het uiteinde tot een kleine, holle kogel is gevormd en dat zich samen met een omhulling van schuimstof en een bedrukte papierstrook bevindt in een transparante kunststof omhulling met kleefstrook en beschermfolie. De van buitenaf zichtbare holle kogel is gevuld met een kleurloze vloeistof, terwijl het door een omhulsel omsloten deel van het capillairbuisje een kleurstofoplossing bevat. Wanneer de temperatuur daalt tot onder de op de papierstrook aangegeven drempeltemperatuur, dan wordt, door de volumecontractie van de kleurloze

vloeistof in de holle kogel, de kleurstofoplossing aangezogen en treedt een onomkeerbare violette verkleuring van de voorheen kleurloze vloeistof op.

2. Verzoekster heeft voor de twee goederen bindende tariefinlichtingen aangevraagd. Samen met haar aanvraag heeft verzoekster een schrijven van de Amerikaanse douaneautoriteiten van 22 maart 2010 (omissis) overgelegd, waaruit bleek dat beide goederen op verzoek van verzoekster waren ingedeeld onder tariefpost 3822 00 5090. Ter motivering van deze indeling bevat het schrijven voornamelijk uiteenzettingen waarom de goederen niet kunnen worden ingedeeld onder tariefpost 9025.

Verweerder heeft bij twee bindende tariefinlichtingen van 25 januari 2011 (DE 17794/10-1 en DE 1812/11-1) beide goederen, als „bereiding van de chemische industrie, elders genoemd noch elders onder begrepen", ingedeeld onder codenummer 3824 9097 99.

Bij beschikking van 19 september 2011, die verzoekster op 29 september 2011 heeft ontvangen, heeft verweerder het tegen bovengenoemde tariefinlichtingen ingediende bezwaar afgewezen. Voor de door verzoekster verlangde indeling onder post 3822 van de Gecombineerde Nomenclatuur (GN) is vereist dat bij het gebruik van de goederen een chemische of biochemische reactie plaatsvindt. De bij het gebruik van de litigieuze goederen optredende verkleuringen berustten daarentegen op fysische processen, namelijk de verplaatsing van kleurige vloeistoffen. Dat de Amerikaanse douaneautoriteiten het begrip „reageermiddelen voor diagnose of voor laboratoriumgebruik" ruimer opvatten, is voor de indeling door de douaneautoriteiten van de Europese Unie niet relevant. **[Or. 5]**

3. Met haar op 31 oktober 2011 ingestelde beroep handhaaft verzoekster haar wens de goederen te doen indelen onder GN-post 3822.

Verzoekster is – anders dan verweerder – van mening dat het voor een indeling onder GN-post 3822 als reageermiddel voor diagnose of voor laboratoriumgebruik geen noodzakelijk criterium is dat bij het gebruik van het goed waarvoor het is bestemd, een chemische of biochemische reactie plaatsvindt, aangezien een dergelijk vereiste in de relevante tekst van de postomschrijving niet wordt genoemd. Het gebruikte begrip „diagnose" duidt op een onderzoek waarbij een bepaalde toestand wordt vastgesteld. Onder „reageermiddel" wordt in het algemeen verstaan een middel waarmee een specifieke reactie kan worden bereikt. In deze zin zijn de litigieuze goederen dienstig voor diagnose, en wel voor de vaststelling van temperatuuronder- en overschrijdingen, en zijn de erin aanwezige substanties reageermiddelen, daar het veranderen van deze substanties voornoemde vaststelling mogelijk maakt. De uitlegging van de postomschrijving is in zoverre eenduidig, en van de toelichtingen, die overigens niet tot een andere uitkomst zouden leiden, behoeft geen gebruik te worden gemaakt.

Verzoekster overlegt een schrijven van een zekere dr. De Wolf van het „Europees Agentschap voor chemische stoffen" (omissis), die tot de conclusie komt dat de litigieuze goederen onder GN-post 3822 moeten worden ingedeeld. Hij verklaart dat de uitlegging van verweerder de postomschrijving op ontoelaatbare wijze inperkt

> („The TARIC Code 3822 does not contain any restriction to chemical or biochemical reactions of the reagent. A reagent used for diagnostic purposes that utilizes a physico-chemical reaction is thus clearly within the domain of applicability of TARIC Code 3822".)

en licht de werkwijze van de goederen als volgt toe:

> „The [...] products do not make use of pure chemical reaction, nor of a chemical reaction in combination with a biological component (i.e. a biochemical reaction). Instead the Chemicals used in these products react to a physical Stimulus that causes the substances to freeze or thaw. This physical reaction induces the chemical mechanisms of fluid mixing or chromatography. Thus a physico-chemical reaction takes place, and not simply a physical reaction [...]" **[Or. 6]**

Verzoekster verlangt van het Finanzgericht dat dit in voorkomend geval vraagt om een toelichting of besluit van de Werelddouaneorganisatie WDO.

Verzoekster verzoekt,

> de twee bindende tariefinlichtingen van 25 januari 2011 met de nummers DE 17794/10-1 en DE 1812/11-1, alsmede de op beide bindende tariefinlichtingen betrekking hebbende afwijzingsbeschikking van 19 september 2011 nietig te verklaren en verweerder te verplichten voor elk van de goederen een nieuwe bindende tariefinlichting af te geven, waarbij deze goederen beide worden ingedeeld onder GN-post 3822.

Verweerder verzoekt,

> het beroep te verwerpen.

Verweerder meent dat het begrip „reageermiddel", en dus ook het begrip „reageermiddelen voor diagnose of voor laboratoriumgebruik", een chemische reactie veronderstelt.

4. Aan het Finanzgericht zijn behalve de stukken van partijen – met bijlagen van verweerder –, monsters, twee dossiers betreffende de aanvraagprocedure en stukken betreffende de bezwaarprocedure overgelegd.

II.

De behandelende Senat schorst de behandeling (omissis) en verzoekt het Hof van Justitie van de Europese Unie overeenkomstig artikel 267, eerste zin, sub b, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie om een prejudiciële beslissing over de in het dictum geformuleerde vraag. De juridische beoordeling van het geval is namelijk Unierechtelijk onzeker.

1. Toepasselijke bepalingen

Volgens de Senat zijn de volgende Unierechtelijke bepalingen van belang voor de beslechting van het geding:

In casu is beslissend of de uitlegging van de Gecombineerde Nomenclatuur die is opgenomen in bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 256, blz. 1), in de versie zoals gewijzigd bij verordening (EU) nr. 927/2012 van 9 oktober 2012 tot wijziging van bijlage I bij verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief (PB L 304, blz. 1) (Gecombineerde Nomenclatuur – GN).

GN-post 3824 luidt:

> „Bereide bindmiddelen voor gietvormen of voor gietkernen; chemische goederen en preparaten van de chemische of van aanverwante industrieën (mengsels van natuurlijke goederen daaronder begrepen), elders genoemd noch elders onder begrepen."

GN-post 3822 luidt:

> „Reageermiddelen voor diagnose of voor laboratoriumgebruik, op een drager, alsmede bereide reageermiddelen voor diagnose of voor laboratoriumgebruik, al dan niet op een drager, andere dan die bedoeld bij post 3002 of 3006; gecertificeerde referentiematerialen."

De toelichtingen op het Geharmoniseerd Systeem bij GS-post 3822, punten 01.0 tot en met 02.0 luiden als volgt:

> (01.0) Deze post omvat reageermiddelen voor diagnose of voor laboratoriumgebruik, op een drager, alsmede bereide reageermiddelen voor diagnose of voor laboratoriumgebruik, andere dan reageermiddelen voor diagnose bedoeld bij post 3002, reageermiddelen voor diagnose die bestemd zijn om aan patiënten te worden toegediend en reageermiddelen voor het bepalen van bloedgroepen of bloedfactoren, bedoeld bij post 3006. Deze post omvat ook gecertificeerde referentiematerialen.
>
> (02.0) Reageermiddelen voor diagnose worden gebruikt voor de analyse van fysische, biofysische of biochemische processen en van de

gezondheidstoestand van mensen en dieren. Hun werking berust op meetbare of waarneembare veranderingen van de biologische of chemische stoffen **[Or. 8]** waaruit het reageermiddel bestaat. Aan de bereide reageermiddelen voor diagnose in deze post kan een vergelijkbaar reageerprincipe ten grondslag liggen als aan de reageermiddelen die bestemd zijn om aan patiënten te worden toegediend (postonderverdeling 3006 30), met dien verstande dat zij „in vitro" (in een reageerbuis) en niet „in vivo" (in een levend organisme) worden toegepast. De bereide reageermiddelen omvatten niet alleen reageermiddelen voor diagnose, maar ook andere analytische reageermiddelen, die voor andere doeleinden dan voor bewijslevering of diagnose worden gebruikt. Bereide reageermiddelen voor diagnose of voor laboratoriumgebruik kunnen in medische, veterinaire, wetenschappelijke en industriële laboratoria, in ziekenhuizen, in de industrie, in het veld, of, in sommige gevallen, privé worden gebruikt."

2. Relevantie van de prejudiciële vraag voor de beslissing

Beide goederen moeten worden ingedeeld onder GN-post 3824 – „Bereide bindmiddelen voor gietvormen of voor gietkernen; chemische goederen en preparaten van de chemische of van aanverwante industrieën (mengsels van natuurlijke goederen daaronder begrepen), elders genoemd noch elders onder begrepen" – tenzij zij, zoals verzoekster meent, vallen onder de aan deze post voorafgaande GN-post 3822.

3. Juridische overwegingen van de Senat met betrekking tot de prejudiciële vraag

a) Het beslissende criterium voor de tariefindeling van goederen moet in beginsel in hun objectieve kenmerken en eigenschappen worden gezocht, zoals deze in de tekst van de posten en de onderverdelingen van de GN en in de aantekeningen bij de afdelingen en hoofdstukken zijn vastgelegd (zie de Algemene regels voor de interpretatie van de GN, punten 1 en 6). Daarnaast bestaan er krachtens het Verdrag betreffende het geharmoniseerde systeem toelichtingen en indelingsadviezen (interpretatieve adviezen), die net als de toelichtingen op de GN, hoewel rechtens niet bindend, belangrijke hulpmiddelen zijn bij de uitlegging van de draagwijdte van de verschillende tariefposten (zie arrest Hof van 27 november 2008, Metherma, C-403/07, Jurispr. blz. I-8921). Op het gebruiksdoel van een goed kan enkel een beroep worden gedaan wanneer in de tekst van de bepalingen of in de toelichtingen daarop uitdrukkelijk naar dit criterium wordt verwezen (arrest Hof van 18 april 1991, Wesergold, C-219/89, Jurispr. blz. I-1895). **[Or. 9]**

b) De tekst van GN-post 3822 verwijst naar het gebruiksdoel van de goederen. Volgens de toelichting op GS-post 3822, punt 02.0, eerste zin, eerste zinsdeel, worden reageermiddelen voor diagnose gebruikt voor de analyse van fysische, biofysische of biochemische processen.

De litigieuze indicatoren stellen in deze zin fysische processen, namelijk temperatuurtoestanden en -veranderingen, vast.

De volgens de Senat beslissende vraag is, of hun werking overeenkomstig de toelichting op GS-post 3822, punt 02.0, tweede zin, dient te berusten op meetbare of waarneembare veranderingen van de biologische of chemische stoffen waaruit een reageermiddel van GN-post 3822 bestaat.

Het begrip „reageermiddel" behoeft uitlegging. Volgens de Senat, die het op dit punt in wezen eens is met beide partijen, heeft het begrip „reageermiddel" betrekking op stoffen of substanties die aan een reactie deelnemen. Het voor de uitlegging van het begrip „reageermiddel" derhalve in aanmerking te nemen begrip „reactie", is evenwel dubbelzinnig. Enerzijds wordt het in die zin gebruikt, dat een reactie een (wetmatig of typisch) gevolg is van een bepaalde oorzaak – zo wil verzoekster dat het begrip wordt opgevat. Anderzijds wordt het begrip „reactie" – aldus verweerder – opgevat als een proces waarbij chemische elementen of verbindingen veranderen in andere verbindingen of elementen, met een nieuwe chemische samenstelling.

De voor de indeling van de goederen relevante tekst van de omschrijving van GN-post 3822 bevat geen definitie van de begrippen „reageermiddel" en „reactie". Deze tekst moet derhalve worden uitgelegd met inaanmerkingneming van het bovenstaande.

Volgens de Senat pleit een uitlegging met inachtneming van de aangehaalde toelichting op GN-post 3822 ervoor dat het begrip in casu moet worden opgevat in de zin van een chemische reactie:

Volgens de toelichting op GS-post 3822, punt 02.0, eerste zin, worden reageermiddelen voor diagnose gebruikt voor de analyse van processen en toestanden. De tweede zin concretiseert deze beschrijving aldus, dat de werking van reageermiddelen berust op veranderingen **[Or. 10]** van de „biologische of chemische stoffen" waaruit het reageermiddel bestaat. Aangezien uiteindelijk elke stof bestaat uit chemische bepaalbare bouwstenen volgt uit de met deze zin aangebrachte beperking dat GN-post 3822 niet in principe alle stoffen omvat. In zoverre ziet de Senat in het gebruik van de bijvoeglijke bepaling „chemisch" een aanwijzing dat het bij bovenbedoelde veranderingen enkel mag gaan om veranderingen die de chemische samenstelling van de stoffen veranderen.

Dat in punt 02.0, derde zin, van de toelichting wordt verwezen naar „reactieprincipes" die „in een reageerbuis" worden toegepast, pleit volgens de Senat eveneens voor de opvatting dat de post (enkel) op chemische reacties betrekking mag hebben, aangezien het begrip „reactieprincipe" typisch een begrip uit de chemische wetenschap is, en de reageerbuis typisch een instrument is dat in chemische laboratoria wordt gebruikt.

Met het gebruik van het begrip „andere analytische reageermiddelen”, in punt 02.0, vierde zin, van de toelichting, wordt verwezen naar het begrip „analyse”, waarmee doorgaans wordt gedoeld op systematische onderzoekingen waarbij het onderzochte object in bestanddelen wordt ontleed, en dat in de onderlinge samenhang van de toelichtingen volgens de Senat ondubbelzinnig verwijst naar de technische term uit de *analytische chemie*.

GN-post 3822 veronderstelt derhalve, volgens de opvatting van de Senat, door het gebruik van het begrip „reageermiddelen”, dat het goed ertoe dient, juist door middel van een chemische reactie op of met een te onderzoeken stof, een toestand of eigenschap van deze stof, of iets vergelijkbaars, aan te tonen.

De beide goederen waarvan de indeling in het beroep aan de orde is, berusten daarentegen niet op een dergelijk principe, aangezien de kleurende stoffen zich enkel vermengen met een voordien kleurloze vloeistof, respectievelijk, doordringen tot een voordien kleurloos (wit) papier, zonder evenwel een chemische reactie aan te gaan met de vloeistof, respectievelijk het papier.

De door de Senat voorgestane uitlegging van het begrip „reageermiddel” in GN-post 3822, is Unierechtelijk twijfelachtig. Zo heeft de kennelijk deskundige **[Or. 11]** medewerker van het Europees Agentschap voor chemische stoffen, Dr. De Wolf, in zijn aangehaalde standpunt de opvatting verdedigd dat ook bewijsprocedures die zijn gebaseerd op andere dan chemische processen in de bovenbedoelde zin, bijvoorbeeld op een faseovergang of op een loutere vermenging van stoffen, kunnen leiden tot een indeling onder GN-post 3822.

Gelet op deze twijfel aan de uitlegging van het toepasselijke Unierecht, heeft de Senat besloten het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de in het dictum geformuleerde vraag.

(omissis)